

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความต้องการการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี 2. พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี 3. พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี ใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก การสนทนากลุ่ม และแบบประเมินศักยภาพ รวมผู้ให้ข้อมูลหลัก 20 คน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถาน และผู้ประกอบการพิพิธภัณฑสถานบ้านหนองขาว จังหวัดกาญจนบุรี รวมผู้ให้ข้อมูลหลัก 15 คน ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนปากแพรกจังหวัดกาญจนบุรี รวมผู้ให้ข้อมูลหลัก 22 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และการสรุปเชิงอุปนัย

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 1. การเรียนรู้เพื่อสร้างประสบการณ์ 2. การสร้างอัตลักษณ์การท่องเที่ยว 3. การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับวิถีชุมชน 4. การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยว 5. การเปิดพื้นที่กิจกรรมพิพิธภัณฑสถาน 6. การพัฒนาบุคลากรเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน 7. การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ส่วนกิจกรรมการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานเพื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 1. กิจกรรมการเรียนรู้จากพื้นที่ทางกายภาพเป็นกิจกรรมการเรียนรู้จากสถาปัตยกรรมของอาคารในพื้นที่ถนนปากแพรก 2. กิจกรรมการเรียนรู้จากวิถีชุมชน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้คนในชุมชนและนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ร่วมกัน 3. กิจกรรมการเรียนรู้จากพื้นที่การค้าเป็นกิจกรรมที่มาจากจุดเด่นของถนนแพรก ในฐานะที่เป็นย่านการค้าในอดีต และ 4. กิจกรรมการเรียนรู้จากศิลปวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมที่ใช้ศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ/ กิจกรรมการท่องเที่ยว /พิพิธภัณฑสถาน/จังหวัดกาญจนบุรี

Abstract

The objectives of this research were 1) to explore the need of creative learning tourism in Kanchanaburi province; 2) to examine the demand of tourism local museum tourism capacity in Kanchanaburi province; 2) to develop the local museum tourism model for creative learning in Kanchanaburi province; 3) to develop local museum tourism activities for creative learning in Kanchanaburi province. The research was undertaken in 3 steps. Step 1 examined the local museum tourism capacity in Kanchanaburi province, using in-depth interview, focus group discussion, and capacity evaluation form, including 20 key informants. Step 2 developed the local museum tourism model for creative learning in Kanchanaburi province, using the interviews with people involved with local museum tourism and local museum operators at Baan Nongkhao in Kanchanaburi province, including 15 key informants. Step 3 developed local museum tourism activities for creative learning in Kanchanaburi province, applying participatory action research to tourism related people at Pakpraek community in Kanchanaburi province, including 22 key informants. Quantitative data analysis involved mean and standard deviation. Qualitative data analysis engaged content analysis and inductive analytic.

Results revealed that the local museum tourism model for creative learning in Kanchanaburi province consisted of 1) experience constructive learning, 2) identity constructive tourism 3) connection of tourism with community way of life, 4) tourism networking, 5) opening spaces for local museum activities, 6) personnel development for local tourism, 7) development of tourism products for learning. Local museum tourism activities for creative learning in Kanchanaburi province comprised 1) physical space learning activities as the learning of building architecture within the area of Pakpreak road, 2) community way of life learning activities as collective learning activities between community people and tourists, 3) trade space learning as the highlight of Pakpreak road for trade district in the past, and 4) arts and culture learning activities as activities applying arts and culture for creative activities.

Keywords: Model Development/ Tourism Activities /Local Museum/ Kanchanaburi